

Zakon o računovodstvu

redni postopek

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE; v nadaljnjem besedilu: ZR) ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in pravne osebe javnega in zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona o gospodarskih družbah, zakona o gospodarskih javnih službah in zakona o društvih. ZR je bil sprejet v letu 1999, uporablja pa se od 1. januarja leta 2000 dalje. V času od leta 2000 do danes se je računovodski sistem, skupaj s celotnim sistemom javnih financ, nadalje razvijal in dopolnjeval, zakon pa še ni bil spremenjen do danes.

Priprava novega ZR zato poteka sočasno s pripravo novega Zakona o javnih financah.

ZR v 3. členu predvideva, da se poleg določb zakona in podzakonskih predpisov za vodenje poslovnih knjig in pripravo letnega poročila uporabljajo tudi Slovenski računovodski standardi (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo, na podlagi predhodnega soglasja ministra za finance in ministra za gospodarstvo. Poleg tega zakon predvideva tudi uporabo pravil skrbnega računovodenja (PSR), ki jih tudi pripravlja Slovenski inštitut za revizijo, za katere pa ne potrebuje soglasja ministra, ker niso obvezni. To pomeni, da računovodski predpisi, ki urejajo področje javnega sektorja niso v nasprotju s predpisi, ki urejajo področje zasebnega prava, ampak se medsebojno dopolnjujejo. SRS določajo strokovna pravila računovodenja. SRS so izvirna združitev domače računovodske teorije z mednarodnimi zahtevami, zlasti mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP) in direktivami Evropske unije. SRS temeljijo na zakonu o gospodarskih družbah in so torej pravila stroke, ki zakonsko določena temeljna pravila in zahteve računovodstva podrobneje razčlenjujejo, pojasnjujejo in določajo načine njihove uporabe. Zakon o gospodarskih družbah pa ureja samo področje delovanja zasebnega sektorja s področja gospodarstva, ne pa tudi javnega sektorja in zasebnega sektorja s področja negospodarstva. Zato je ZR za urejanje področja računovodstva javnega sektorja nujno potreben, saj ne veljajo enaka pravila za zasebni sektor, kjer je glavni cilj doseči čim večje dobičke, medtem ko je za javni sektor najpomembnejše zadovoljevanje javnih potreb.

2. Cilji, načela in poglobitve rešitve predloga zakona

Cilji, ki smo jih pri pripravi zakona zasledovali so naslednji:

- natančna opredelitev, za koga zakon velja, s tem smo pripomogli k večji razumljivosti,
- opredelitev pojmov je poenotena s tistimi v ZJF
- podrobnejša opredelitev vodenja poslovnih knjig in priprava letnih poročil
- v čim večji meri uskladitev z določbami SRS, predvsem pri vrednotenju posameznih ekonomskih kategorij,
- uvedba načela nastanka poslovnega dogodka tudi za blagajne javnega financiranja in javne sklade z letom 2022
- načelo denarnega toka se ohranja za potrebe priprave zaključnega računa blagajn javnega financiranja in za evidenčno knjiženje pri posrednih proračunskih uporabnikih
- omogočiti pravno podlago za izvedbo popisa pri pravnih osebah javnega prava tudi med letom,
- omogočiti pravno podlago za lažje in bolj kakovostno usklajevanje terjatev in obveznosti,
- poenostavitev priprave letnih poročil za državni proračun
- določiti globe in prekrškovni organ,
- sočasna uveljavitev in uporaba ZR in ZJF.

3. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU

Ta zakon ni predmet prilagajanja slovenske ureditve pravu EU.

a) Velika Britanija

Z glavnimi reformami nacionalnih zdravstvenih storitev v Veliki Britaniji v zgodnjih osemdesetih se je oblikoval notranji trg in ustanovljale so se bolnišnice kot navidežno samostojna podjetja z računovodstvom na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka. V tistem času je bil princip še sporen za centralno državno raven in šele na začetku 90-ih let so se dogovorili, da iz računovodenja na podlagi načela denarnega toka (plačane realizacije) preidejo na načelo nastanka poslovnega dogodka (fakturirane realizacije). Sir Andrew Likierman, ki je v Veliki Britaniji vodil prehod centralnega državnega računovodstva na računovodenje po načelu nastanka poslovnega dogodka je leta 2000 dejal, da bo celotna analiza možna šele tedaj, ko se bodo novi sistemi uporabljali že nekaj let. V poročilu Odbora za javni sektor Mednarodne zveze računovodij o reformah v Franciji so zaključili naslednje: » Prehod na računovodenje po načelu nastanka poslovnega dogodka je dolgoročen projekt. Narodne in mednarodne izkušnje pričajo, da je za spremembo računovodskega sistema in izvajanje potrebnih reform potrebno od 8 do 10 let.« Po izkušnjah Velike Britanije je za uveljavljanje koristi potrebno celo dlje časa. ACCA, Združenje zapriseženih računovodij, je financiralo nekaj raziskav na to temo. Ugotovili so, da je malo dokazov o tem, da bi na široko dodatne podatke uporabljali pri odločanju. Morda je krivo nerazumevanje le-teh.

Državni revizijski urad Velike Britanije je pričel z usposabljanjem računovodij že v poznih 70-ih letih. Število strokovno usposobljenih računovodij se je na centralni državni ravni v letih od 1989 do leta 2003 povečalo za skoraj štirikrat (s 600 na 2200). To je obdobje uvajanja računovodstva na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka. Proti koncu leta 2003 so najavili nadaljnja prizadevanja za izboljšanje kakovosti finančnih strokovnih znanj pri višjih članih uprave na ministrstvih. Objavili so, da ima samo 20% ministrstev finančnega direktorja, ki je strokovno usposobljen računovodja. Sprejeli so odločitev, da bo v bodoče

vsako ministrstvo imelo strokovno usposobljenega računovodjo in bo član najvišjega upravnega organa.

Državni revizijski urad Velike Britanije je izdal poročilo z naslovom »Upravljanje virov za zagotavljanje boljših javnih storitev« v katerem med drugim ugotavlja, da se skoraj tri četrtine ministrstev in agencij v svojih organizacijah ni posluževala računovodskih podatkov na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka, da bi izboljšala upravljanje virov. Vendar Urad meni, da je v večini primerov še prekmalu, da bi lahko opredelili kakšne oprijemljive koristi od boljšega upravljanja virov, v smislu prispevka k boljšim javnim storitvam zaradi njegove večje učinkovitosti. V poročilu Urada je tudi ugotovitev, da okoli polovica pregledanih ministrstev in agencij meni, da je nastali obseg administrativnih del zaradi ureditve virov in priprave proračuna na podlagi nastanka poslovnih dogodkov v manjših organizacijah nesorazmeren z njihovo velikostjo. Napredek pri izboljšanju upravljanja virov je v nekaterih ministrstvih omejen s premalo zmogljivimi sistemi informacijske tehnologije in pomanjkljivim finančnim strokovnim znanjem. Okoli 16 ministrstev (35%) se še vedno v glavnem opira na podatke o upravljanju, osnovane na plačilih. Priprava finančnih izkazov na podlagi načela nastanka poslovnega dogodka je ločeno dejanje, ki se ga izvede enkrat letno, da se izpolnijo zahteve zunanjega poročanja.

b) Švedska

Ureditev državnega sektorja na Švedskem je skoraj enkratna v svetu, vendar se temu modelu sedaj približujejo tudi druge države, predvsem Velika Britanija. Javna sfera je sestavljena iz države ter iz lokalnih in regionalnih svetov. Velik del javnih dejavnosti, kot so osnovno in srednješolsko izobraževanje, zdravstvo, lokalne ceste in promet, itd., upravljajo skupnosti, ki so ločeni pravni subjekti.

Davke za financiranje teh dejavnosti pobira Nacionalni davčni odbor, a se načeloma ne prikažejo v državnem proračunu. Država je odgovorna za visoko šolstvo, izvrševanje zakonodaje, obrambo in druga tradicionalna področja. Najbolj očitna značilnost švedskega modela je, da je vlada sestavljena iz kabineta (vse odločitve sprejemajo skupaj vsi ministri, ki jim predseduje premier) in trinajstih ministrstev, ki niso velika. To je telo, ki oblikuje politiko, dejanske dejavnosti pa izvaja veliko neodvisnih agencij in organov. Ko parlament odobri državni proračun, dobi vlada na razpolago vsa odobrena proračunska sredstva. Sredstva in odgovornost pa potem prenese na svoje agencije. Vse računovodenje poteka na ravni agencij. Pri tem se ministrstva obravnavajo kot ločene agencije. Novi odlok o računovodenju iz leta 1994 je poenotil pravila računovodenja za državni sektor, vendar pravila oz. načela računovodenja v lokalnih in regionalnih skupnosti niso obvezna. Pravila so obvezna za vse agencije v primeru, ko to ustreza za vladne dejavnosti.

Agencije pripravijo letno poročilo, ki je sestavljeno iz:

- a) bilance poslovanja: v njej so zajeti prihodki, odobrenih proračunskih sredstev, ki se evidentirajo, ko agencija uporabi svoje pravice do porabe sredstev iz državnega proračuna. Do »poravnave z odobrenimi sredstvi« pride, ko nastanejo izdatki, ki jih je treba pokriti iz državnega proračuna. Ponavadi je to tedaj, ko se prejme račun, ne glede na datum plačila računa. Rezultat transakcije je prihodek iz odobrenih sredstev (v dobro) in terjatev do vlade (v breme). Terjatev je poravnana, ko se denar iz vladnega računa (dnevno ali mesečno) prenese na račun agencije. Še ena posebna značilnost bilance poslovanja so oddelki za »pobiranje davkov in stroškov pravnega svetovanja«, ki niso na voljo agenciji in pa »prenosi«. S prenosi so

mišljena sredstva, ki se iz državnega proračuna plačajo posameznikom ali organizacijam. V tem primeru deluje agencija kot »prenosnik« sredstev v državni proračun ali iz njega (npr. davkov od dohodka ali pokojnin) in ne opravlja lastnih poslov.

- b) bilanca stanja: se od podjetij razlikuje predvsem po oddelkih »poravnave z vlado« in »kapitalu agencije«, ki ustreza lastniškemu kapitalu v zasebnih podjetjih, vendar ima drugačen pomen. Naložbe se vedno vrednotijo po nabavni vrednosti in enakomernim časovnim amortiziranjem, če gre za osnovna sredstva.
- c) finančno poročilo o virih in porabi sredstev: tu so združeni podatki zgornjih dveh izkazov in vsebuje do pet oddelkov: posli in naložbe, posojila, pobiranje davkov in prenosi.
- d) poročilo o odobrenih sredstvih: je v bistvu specifikacija postavke »poravnava z vlado«, ki je prikazana v bilanci stanja. Tu so predvsem prikazani izdatki v primerjavi z odobrenimi sredstvi in predvidenimi prihodki iz državnega proračuna.
- e) poročilo o rezultatih dejavnosti: je najpomembnejši del letnega poročila. V njem agencija upraviči svoje najpomembnejše vrste »produkcije« s stroški na enoto, kakovostjo in merljivimi učinki. Upošteva in razlaga se tudi razvoj stroškov za vsako vejo dejavnosti. Te informacije se pridobijo od upravnega računovodstva agencije, kjer notranji poslovni dogodki odražajo razporeditev stroškov in prihodkov po različnih predmetih znotraj agencije. Pridobijo se z uporabo predmetnih oznak v različnih strukturah (organizacijske enote, vrsta dejavnosti, projekt, ipd.), pripisanih kontom, v skladu z potrebami agencije.

Letno poročilo, vključno z vsemi naštetimi poročili, se pošlje na pristojno ministrstvo, pregleda pa ga Državni urad za revizijo, ki za vsako agencijo pripravi revizijsko poročilo. Pripravi pa tudi poročilo o splošnem standardu računovodenja v celotni državi.

Računovodenje na državni (centralni) ravni

Računovodske informacije je potrebno poslati po elektronski pošti Švedskemu državnemu uradu za revizijo, ki je odgovoren tudi za zbirne računovodske izkaze države. Agencije uradu poročajo enkrat mesečno, ob polletju in na koncu leta pa je potrebno poslati uradu tudi bilanco stanja in bilanco poslovanja agencije.

Na Švedskem se je v zadnjih letih torej računovodski sistem precej izboljšal in dograjeval. Vsega pa še vedno niso uspeli doreči. Na primer v bilanci stanja še vedno nimajo zajeti vseh osnovnih sredstev, ki bi se morala vključiti v bilanco stanja. Gre za umetniška dela, zgodovinske spomenike, ipd., kjer imajo težave v vrednotenju le-teh. Še vedno tudi razpravljajo o tem, ali bi bilo potrebno obrambni material (sredstva vojske) knjižiti kot sredstva ali ga neposredno odpisati.

Eden od negativnih vidikov uvedbe novih računovodskih načel pa je ta, da je postal računovodski sistem precej zapleten. Informacije se črpajo predvsem iz finančnega računovodstva, nadalje je potrebno razviti upravljalno računovodstvo.

c) Zvezna Republika Nemčija

Ustava zahteva, da letne proračunske bilance vsebujejo tako prihodke in odhodke kot tudi sredstva (premoženje) in obveznosti. Ko je bila Ustava leta 1969 dopolnjena s tem določilom je bilo mišljeno, da bo državni računovodski sistem temeljil na prilagojenem računovodenju na podlagi načela plačane realizacije (denarni tok).

Vse pridobivanje in razdeljevanje sredstev se knjiži ločeno za vsako finančno leto, in sicer za tisto leto, ko je nastalo. Pridobivanje in razdeljevanje sredstev se v bilanci knjiži kronološko in v skladu s postopki, določenimi v proračunu ali kje drugje. Minister za finance lahko določi, da se vodijo računi o prevzetih obveznostih in prehodno nezaračunanem denarju. Vsako knjiženje mora biti podprto z ustrezno listinsko dokumentacijo.

Na zvezni ravni so zahtevani dodatni povzetki podatkov, med drugim tudi o presežni in zunajproračunski porabi sredstev, namenskih skladih in rezervah, posrednih zveznih izvršnih organih, prihodki od prodaje premoženja, ki ni bila predvidena v proračunu in bilanca premoženja (bilanca z določenimi sredstvi in obveznostmi).

Zvezni subjekti, ki uporabljajo pravila poslovnega knjigovodstva (tisti, ki letne bilance in poročila pripravljajo na podlagi standardov dvostavnega knjigovodstva), so lahko izvzeti iz zahtev poročanja, ki jih določa Zvezno ministrstvo za finance, vendar morajo pri pripravi računov čimbolj slediti standardom zveznih ministrstev.

d) Francija

Sistemi zakon o proračunu razlikuje med proračunskim računovodstvom (za prihodke in odhodke) in splošnim računovodstvom za vse finančne transakcije (27. člen). Vsa finančna poročila morajo biti pravilna in točna in morajo odražati dejansko, stanje državnih bilanc in finančno situacijo. Proračunsko računovodstvo vključuje dodatno obdobje 20 dni po koncu leta za prejem prihodkov ali opravljanje plačil (28. člen). Novost Sistemskega zakona o proračunu je, da uvaja upoštevanje nastanka poslovnega dogodka pri računovodstvu državnih transakcij (30. člen). Računovodenja na podlagi nastanka poslovnih dogodkov ni treba uvesti za dejavnosti, ki jih ureja Sistemski zakon o financiranju socialnega zavarovanja. Še zlasti ni zakonske obveznosti za evidentiranje prihodnjih obveznosti javnih pokojninskih shem. Nova računovodska podlaga mora biti enaka računovodstvu v javnem sektorju, z izjemo specifičnosti, ki so značilne za državo. Računovodske standarde mora oblikovati odbor, ki ga sestavljajo računovodski strokovnjaki iz javnega in zasebnega sektorja, potem ko jih pregledajo parlamentarni odbori (30. člen). Ta zahteva je bila izpolnjena leta 2004 z izdajo novih računovodskih standardov, ki temeljijo na 13. načelih, ki se jih uporablja v zasebnem sektorju.

Uredba o javnem računovodstvu velja za temeljni pravni dokument. Uredba določa, da so ministri glavni odredbodajalci, ki so odgovorni za izvrševanje prihodkov in odhodkov (na stopnjah pred plačili). Uredba določa splošna pravila za javno računovodstvo države in nacionalnih javnih ustanov. Določeno je načelo nezdržljivosti funkcij odredbodajalca in revizorjev. Javni računovodje morajo videti dvostavno računovodstvo, ki temelji na kontnem načrtu, ki ga je izdalo Ministrstvo za gospodarstvo, finance in industrijo. Ta uredba še ne omenja računovodenja na načelu nastanka poslovnega dogodka.

4. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Z uveljavitvijo tega zakona ne bodo nastale finančne posledice, ki bi jih povzročila uvedba zakona.

5. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

/

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

/

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja:

/

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Javnost pri pripravi zakona ni sodelovala.

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

dr. Dušan Mramor, minister za finance

mag. Mateja Vraničar, državna sekretarka na Ministrstvu za finance

Marija Janc, generalna direktorica na Ministrstvu za finance

Vesna Milanovič, sekretarka na Ministrstvu za finance

ZAKON O RAČUNOVODSTVU

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(1) S tem zakonom se urejajo vodenje poslovnih knjig ter izdelava letnih poročil za blagajne javnega financiranja, uporabniki proračunov in za pravne osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračunov.

(2) Pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja gospodarske javne službe in zakona, ki ureja društva, vodijo poslovne knjige ter pripravljajo letna poročila v skladu s tem zakonom.

(3) Pravne osebe zasebnega prava, iz drugega odstavka tega člena, pri vodenju poslovnih knjig ter pripravi letnih poročil upoštevajo Slovenske računovodske standarde (v nadaljnjem besedilu: SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

2. člen

Posamezni izrazi v tem zakonu pomenijo:

- a) blagajne javnega financiranja so državni proračun, občinski proračuni ter sklada socialnega zavarovanja (ZZZS in ZPIZ)
- b) uporabniki proračunov so uporabniki državnega proračuna in uporabniki občinskega proračuna
- c) uporabniki državnega proračuna so neposredni in posredni uporabniki državnega proračuna
- d) neposredni uporabniki državnega proračuna so državni organi, kot so določeni v zakonu, ki ureja javne finance
- e) posredni uporabniki državnega oziroma občinskega proračuna so javni skladi, javne agencije in javni zavodi
- f) pravne osebe javnega prava po tem zakonu so država, občine, ZZZS, ZPIZ ter posredni uporabniki proračunov
- g) pravne osebe zasebnega prava so pravne osebe iz drugega odstavka 1. člena tega zakona
- h) pravne osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračunov, so tiste pravne osebe, ki niso neposredni ali posredni uporabniki proračunov.

3. člen

Pravne osebe javnega prava iz 1. člena tega zakona vodijo poslovne knjige ter izdelajo letna poročila v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, SRS in pravili skrbnega računovodenja (v nadaljevanju: PSR), če v zakonu oziroma predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ni določeno drugače.

II. KNJIGOVODSKE LISTINE IN POSLOVNE KNJIGE

4. člen

(1) Predstojnik pravne osebe javnega prava ali od njega pooblaščen oseba in pooblaščen oseba pravne osebe zasebnega prava, je odgovorna za sestavljanje knjigovodskih listin.

(2) Knjigovodske listine so praviloma v posebni obliki sestavljeni zapisi o poslovnih dogodkih (tudi o tistih, ki so izkazani v zunajbilančnih razvidih), ki spreminjajo sredstva, obveznosti do njihovih virov, prihodke in odhodke. Uporabljajo se za zapisovanje poslovnih dogodkov ter prenašanje knjigovodskih podatkov. Lahko so tudi v obliki elektronskih zapisov.

(3) Za zagotavljanje resničnosti in verodostojnosti knjigovodske listine, ki je sestavljena pri pravni osebi, se določi odgovorna oseba.

5. člen

Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava z internim aktom podrobneje določijo način sestavljanja knjigovodskih listin, vrste knjigovodskih listin, odgovornost za sestavo, gibanje in nadzor oziroma kontrolo nad knjigovodskimi listinami, elektronsko poslovanje ter hranjenje knjigovodskih listin v skladu s tem zakonom in pravili PSR.

6. člen

(1) Poslovne knjige so javne listine.

(2) Poslovne knjige so glavna knjiga in pomožne knjige.

(3) Poslovne knjige se vodijo v slovenskem jeziku in v evrih.

(4) Poslovne knjige se vodijo za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

7. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava vodijo glavno knjigo in pomožne knjige.

(2) Pomožne knjige so analitične evidence in druge pomožne knjige, ki dopolnjujejo konte glavne knjige.

(3) Vodenje glavne knjige je obvezno, vodenje pomožnih knjig pa samo, če verodostojni podatki niso zagotovljeni drugače.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se obvezno vodijo naslednje pomožne knjige: blagajniški dnevnik, register (knjiga) neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter knjiga terjatev do kupcev in knjiga obveznosti do dobaviteljev.

8. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava vodijo glavno knjigo po načelu dvostavnega knjigovodstva.

(2) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava vrednost poslovnih dogodkov knjižijo v polni višini oziroma v bruto znesku in jih ne smejo medsebojno poračunavati.

9. člen

(1) Poslovne knjige vodijo tudi vsi neposredni uporabniki državnega proračuna, ne glede na to, da niso pravne osebe. Pripravijo tudi bruto bilance, letno poročilo pa pripravi samo blagajna javnega financiranja.

(2) Občina vodi poslovne knjige in pripravlja letno poročilo za občinski proračun. Za posamezne nosilce nalog občine (občinske organe, občinsko upravo, skupno občinsko upravo in ožje dele občin) se podatki o sredstvih, obveznostih do virov sredstev, prihodkih oziroma prejemkih ter odhodkih oziroma izdatkih zagotavljajo ločeno, po posameznih stroškovnih mestih.

10. člen

Poslovne knjige in poročila morajo zagotavljati ločeno spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi pridobljenimi za opravljanje javne službe (sredstva javnih financ in drugih sredstev za opravljanje javne službe) od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu; zagotavljajo možnost za ocenjevanje namenskosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe teh sredstev.

11. člen

(1) Pravne osebe javnega prava pri vodenju poslovnih knjig uporabljajo enotni kontni načrt, ki ga predpiše minister, pristojen za finance (uprabniki enotnega kontnega načrta).

(2) Pravne osebe zasebnega prava pri vodenju poslovnih knjig uporabljajo enotni kontni okvir, ki ga predpiše Slovenski inštitut za revizijo.

12. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava izkazujejo podatke v zunaj bilančnih razvidih, če obravnavajo poslovne dogodke, ki trenutno ne vplivajo na postavke v bilanci stanja ali izkazu prihodkov in odhodkov, vendar so pomembni za ocenjevanje uporabljanja tujih sredstev, za morebitne prihodnje obveznosti, nadziranje postopkov poslovanja in za informiranje.

(2) Poslovni dogodki, izkazani v zunaj bilančnih razvidih, ob nastanku nimajo narave bilančnih postavk, ki bi vplivale na sredstva, obveznosti do virov sredstev ter na prihodke in odhodke.

III. PRIHODKI IN DRUGI PREJEMKI TER ODHODKI IN DRUGI IZDATKI

13. člen

(1) Prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki se razčlenjujejo v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ter SRS.

(2) Merjenje in razčlenjevanje prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov uporabnikov enotnega kontnega načrta predpiše minister, pristojen za finance.

(3) Prihodki in odhodki uporabnikov enotnega kontnega načrta se v poslovnih knjigah priznavajo v skladu z računovodskim načelom nastanka poslovnega dogodka in se uporabijo za pripravo letnega poročila.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek se prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki uporabnikov enotnega kontnega načrta merijo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka, za pripravo zaključnih računov blagajn javnega financiranja in za evidenčno knjiženje pri posrednih uporabnikih proračunov.

14. člen

Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava izkazujejo prihodke ločeno po vrstah in namenih iz naslova opravljanja javne službe, iz naslova prodaje proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu.

15. člen

Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava izkazujejo odhodke ločeno glede na vrsto dejavnosti, na katero se nanašajo. Razčlenjujejo jih na odhodke, ki se nanašajo na opravljanje javne službe in odhodke, ki se nanašajo na ustvarjanje prihodkov od prodaje proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu.

16. člen

Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava, ki se financirajo iz sredstev javnih financ, ne smejo vzpostavljati rezervacij z vnaprejšnjim vračunavanjem stroškov ali odhodkov v breme sredstev javnih financ.

IV. UGOTAVLJANJE IZIDA POSLOVANJA

17. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava ugotavljajo v izidu poslovanja presežek prihodkov nad odhodki (v nadaljnjem besedilu: presežek) ter presežek odhodkov nad prihodki (v nadaljnjem besedilu: primanjkljaj).

(2) Presežek se razporeja v skladu z zakonom in odločitvijo ustanovitelja pravne osebe.

(3) Primanjkljaj se krije v skladu z zakonom in odločitvijo ustanovitelja pravne osebe.

V. LETNO POROČILO

18. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava sestavijo letno poročilo, ki je sestavljeno iz računovodskega poročila in poslovnega poročila.

(2) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava pripravijo letno poročilo za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

(3) Ob statusni spremembi ali prenehanju delovanja pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava oziroma v drugih primerih, določenih z zakonom, se letno poročilo sestavi in predloži pristojnim organom, najkasneje v dveh mesecih po zadevnem dogodku.

(4) Letno poročilo sprejme pristojni organ pravne osebe javnega prava ali pravne osebe zasebnega prava oziroma ustanovitelja, ki je določen z zakonom ali aktom o ustanovitvi.

(5) Letno poročilo oziroma njegove sestavne dele podpiše odgovorna oseba pravne osebe javnega prava ali pravne osebe zasebnega prava.

a) *PRAVNE OSEBE JAVNEGA PRAVA*

19. člen

(1) Računovodsko poročilo je sestavljeno iz računovodskih izkazov: bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov ter pojasnil k izkazom.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek so sestavni del računovodskih izkazov tudi izkazi po načelu denarnega toka, ki se nanašajo na prihodke in druge prejemke ter odhodke in druge izdatke, finančne terjatve in naložbe ter financiranje, ter pojasnila k tem izkazom.

(3) Računovodski izkazi vsebujejo podatke tekočega obračunskega obdobja in preteklega obračunskega obdobja.

(4) Računovodski izkazi prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov ter presežka oziroma primanjkljaja, v skladu z zakonom.

(5) Podrobnejšo vsebino, členitev in obliko računovodskega poročila za uporabnike enotnega kontnega načrta predpiše minister, pristojen za finance.

20. člen

Poslovno poročilo je poročilo o doseženih ciljih in rezultatih ter poročilo o realizaciji proračuna oziroma finančnega načrta posamezne blagajne javnega financiranja in posrednih uporabnikov proračunov.

21. člen

(1) Pravne osebe javnega prava izkazujejo stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov na dan 31. decembra v bilanci stanja.

(2) Pravne osebe javnega prava ugotavljajo prihodke, odhodke, presežek ali primanjkljaj v obdobju od 1. januarja do 31. decembra v izkazu prihodkov in odhodkov.

22. člen

(1) Podatki iz poslovnih knjig, bruto bilanc in bilance stanja pravnih oseb javnega prava so podlaga za pripravo premoženjske bilance, ki jo določa zakon, ki ureja javne finance.

(2) Premoženjska bilanca pravne osebe javnega prava izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v skladu z zakonom, ki ureja javne finance.

b) *PRAVNE OSEBE ZASEBNEGA PRAVA*

23. člen

(1) Računovodsko poročilo je sestavljeno iz računovodskih izkazov: bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov ter pojasnil k izkazom.

(2) Poslovno poročilo so informacije, ki jih pripravi poslovodstvo o poslovanju pravne osebe.

(3) Podrobnejšo vsebino, členitev in obliko računovodskih izkazov za pravne osebe zasebnega prava določajo SRS.

VI. HRANJENJE KNJIGOVODSKIH LISTIN IN POSLOVNIH KNJIG

24. člen

(1) Knjigovodske listine in poslovne knjige, v papirni ali elektronski obliki, se hranijo v skladu s predpisi. Najkrajši čas hranjenja je naslednji:

trajno:

- letno poročilo (računovodski izkazi, pojasnila k izkazom, poslovno poročilo),

- končni obračuni plač zaposlenih (pogodbe o zaposlitvi, rekapitulacije plač po zaposlenih, podatki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje), izplačilni listi za obdobja, za katera ni končnih obračunov plač,

- finančni in investicijski načrti,

- pogodbe za nabavo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (do izteka uporabe in izločitve iz uporabe),

- odločbe upravnih in sodnih organov,

- revizijska poročila ter
- zapisniki o uničenju računovodske dokumentacije

10 let:

- glavna knjiga in dnevnik,
- listine, ki dokazujejo davčne obveznosti in terjatve (prejeti in izdani računi s prilogami, obračuni davkov, obračuni potnih nalogov in podobno) ter
- pogodbe z dobavitelji in kupci

5 let:

- knjigovodske listine, na podlagi katerih se knjiži (obračuni in temeljnice, ki niso povezani z davčnimi obveznostmi, blagajniški prejemki in izdatki, če so samo finančni dokumenti, morebitne davčne obveznosti iz teh naslovov so na dokumentu, ki dokazuje poslovni dogodek, izpiski stanja računov in podobno) ter
- pomožne knjige

3 leta:

- knjigovodske listine plačilnega prometa (plačilni nalogi oziroma elektronsko plačevanje prek UJP net)

2 leti:

- pomožni obračuni in podobne knjigovodske listine (popisni listi, pomožni obračuni)

(2) Knjigovodske listine, na podlagi katerih se plačujejo tudi obvezne dajatve, je treba hraniti v skladu s predpisi o obdavčenju.

VII. ZAČETNO VREDNOTENJE POSTAVK V POSLOVNIH KNJIGAH IN RAČUNOVODSKIH IZKAZIH

a) PRAVNE OSEBE JAVNEGA PRAVA

25. člen

(1) Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva se vrednotijo po nabavni vrednosti oziroma po ocenjeni vrednosti, če nabavna vrednost ni znana.

(2) Nabavna vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev sestoji iz nakupne cene, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno usposobitvi osnovnega sredstva za uporabo, predvsem stroški namestitve in dovoza. Stroški financiranja (obresti) se ne vštevajo v nabavno vrednost.

(3) Knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva in opredmetenega osnovnega sredstva pravne osebe ne more biti višja od njegove nadomestljive vrednosti.

(4) Zaloge materiala, drobnega inventarja in trgovskega blaga se vrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Zaloge proizvodov in nedokončane proizvodnje se vrednotijo po izbrani metodi, določeni v skladu z računovodskimi standardi, vendar najmanj z neposrednimi stroški materiala in storitev.

(5) Finančne naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti. Finančne naložbe v podjetja, ki kotirajo na borzi, se vrednotijo po poštteni vrednosti, v skladu s SRS.

(6) Terjatve in obveznosti se vrednotijo oziroma izkazujejo v znesku, ki izhaja iz ustrezne izvirne listine.

26. člen

Za drobni inventar se štejejo opredmetena osnovna sredstva v skladu s SRS, razen če s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, ni določeno drugače.

27. člen

Tuja plačilna sredstva se na dan bilance stanja vrednotijo po referenčnem tečaju Evropske centralne banke (v nadaljnjem besedilu: ECB) na dan, na katerega se nanaša bilanca stanja oziroma po tečajnici Banke Slovenije za valute, za katere ECB ne objavlja referenčnih tečajev.

28. člen

Plemenite kovine in predmeti iz takih kovin se vrednotijo najmanj v znesku, ki izhaja iz cene plemenitih kovin, ki jih določi Banka Slovenije.

b) PRAVNE OSEBE ZASEBNEGA PRAVA

29. člen

(2) Pravne osebe zasebnega prava vrednotijo postavke v poslovnih knjigah in računovodskih izkazih v skladu s SRS.

VIII. POPIS SREDSTEV IN OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

30. člen

(1) Pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava enkrat letno obvezno usklajujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom (inventuro).

(2) Stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, evidentirano v evidencah, ki se vodijo na podlagi zakona, ki ureja delovanje Finančne uprave Republike Slovenije (FURS), se lahko preveri z uporabo priznanih matematično - statističnih metod, ki temeljijo na tehnikah vzorčenja in izražajo oceno, ki je dober približek fizičnemu popisu dejanskega stanja.

31. člen

(1) Enkrat letno pravne osebe javnega prava posebej uskladijo obveznosti in terjatve.

(2) Način in roke za uskladitev predpiše minister, pristojen za finance.

32. člen

Ne glede na 30. člen tega zakona pravna oseba javnega prava lahko popisuje knjige, filme, fotografije, arhivsko gradivo, kulturne spomenike, predmete muzejske vrednosti, likovne umetnine in predmete, ki so posebej zaščiteni kot naravne in druge znamenitosti v daljših obdobjih, vendar obdobje med zaporednima popisoma ne sme biti daljše od petih let.

33. člen

(1) Pravne osebe javnega prava opravijo popis po stanju na dan 31. decembra.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek tega člena lahko pravna oseba javnega prava, v internem aktu predpiše, da se nekatera sredstva, razen denarnih sredstev, terjatev in obveznosti, popišejo med letom.

34. člen

(1) Poročilo o popisu obravnava pristojni organ pravne osebe javnega prava oziroma pristojni organ neposrednega uporabnika državnega proračuna, ter odloči o načinu odpisa primanjkljajev, knjiženju presežkov, odpisu neplačanih in zastaranih terjatev ter o morebitnem odpisu sredstev v skladu z aktom o ustanovitvi.

(2) Podrobnejša navodila za popis predpiše odgovorna oseba pravne osebe javnega prava in odgovorna oseba pravne osebe zasebnega prava

IX. ODPISOVANJE NEOPREDMETENIH SREDSTEV IN OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV

35. člen

(1) Odpis je reden ali izreden.

(2) Redni odpis pomeni oblikovanje popravka vrednosti zaradi obračuna amortizacije in prevrednotenja zaradi oslabitve vrednosti neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

(3) Izredni odpis pomeni dokončno izločitev neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev iz knjigovodskih evidenc. Izredni odpis se opravi ob odtujitvi ali uničenju.

36. člen

(1) Za pravne osebe javnega prava minister, pristojen za finance, predpiše stopnje in način, po katerem se opravlja reden odpis.

(2) Reden in izreden odpis za pravne osebe zasebnega prava se opravlja v skladu s SRS.

37. člen

Pravne osebe javnega prava za izreden odpis pridobijo soglasje organa upravljanja, ustanovitelja pa, če je tako določeno z aktom o ustanovitvi.

38. člen

(1) Odpis neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, ki so last pravnih oseb javnega prava, se izkazujejo kot popravek nabavne vrednosti v breme prihodkov kot strošek amortizacije.

(2) Pravne osebe javnega prava, ki pridobivajo prihodke na trgu s prodajo blaga in opravljanjem storitev, morajo strošek amortizacije prikazovati ločeno.

39. člen

Pravne osebe javnega in zasebnega prava drobni inventar odpišejo enkratno v celoti ob nabavi.

X. PREVREDNOTENJE SREDSTEV

40. člen

(1) Pravne osebe javnega prava sredstva in obveznosti do virov sredstev prevrednotujejo v skladu s predpisom, ki ga izda minister, pristojen za finance, oziroma v skladu s SRS, če ni s podzakonskim predpisom določeno drugače.

(2) Pravne osebe zasebnega prava prevrednotujejo sredstva in obveznosti do virov sredstev v skladu s SRS.

XI. FINANČNO POSLOVANJE IN PLAČILNI PROMET

41. člen

(1) Finančno poslovanje se opravlja v skladu s predpisi in s splošnimi načeli finančnega poslovanja.

(2) Plačilni promet za pravne osebe se praviloma opravlja kot brezgotovinski promet in poteka na računu pri pooblašteni organizaciji za plačilni promet.

42. člen

Pravna oseba javnega in zasebnega prava v internih aktih podrobneje določi finančno poslovanje in opredeli vrste poslov za opravljanje plačilnega prometa z gotovino.

XII. PREDLAGANJE IN POŠILJANJE LETNIH POROČIL

43. člen

(1) Neposredni uporabniki državnega proračuna morajo najkasneje do 5. marca tekočega leta ministru, pristojnemu za finance, posredovati podatke in pojasnila iz svoje pristojnosti za preteklo koledarsko leto, potrebne za pripravo računovodskega poročila za državni proračun kot blagajne javnega financiranja.

(2) Letno poročilo državnega proračuna za preteklo koledarsko leto, ki je konsolidirano računovodsko poročilo in zbirno poslovno poročilo, na podlagi podatkov iz poslovnih knjig neposrednih uporabnikov državnega proračuna, pripravi ministrstvo, pristojno za finance. Računovodsko poročilo ministrstvo, pristojno za finance, najkasneje do 15. marca tekočega leta predloži organizaciji, pooblašteni za obdelovanje in objavljane podatkov – Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljnjem besedilu: AJ PES), poslovno poročilo pa najkasneje do 31. marca tekočega leta.

(3) Letno poročilo za občinski proračun za preteklo koledarsko leto, ki je računovodsko in poslovno poročilo občinskega proračuna kot celote, pripravi občina. Računovodsko poročilo mora občina najkasneje do 15. marca tekočega leta predložiti AJ PES, poslovno poročilo pa najkasneje do 31. marca tekočega leta.

(4) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZPIZ) in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZZZS) predložita, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto do 28. februarja tekočega leta AJ PES ter pristojnemu ministrstvu, v pristojnost katerega sodi dejavnost, ki jo opravljata.

(5) Posredni uporabniki državnega proračuna predložijo, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto pristojnemu ministrstvu, v pristojnost katerega sodi dejavnost, ki jo opravljajo, ter na AJ PES do 28. februarja tekočega leta.

(6) Posredni uporabniki občinskega proračuna predložijo, s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo za preteklo koledarsko leto županu ter na AJ PES do 28. februarja tekočega leta.

(7) Pravne osebe javnega prava, ki niso proračunski uporabniki in pravne osebe zasebnega prava predložijo AJ PES s strani pristojnega organa, sprejeto letno poročilo do 28. februarja tekočega leta za preteklo koledarsko leto.

XIII. NALOGE IN ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA, PRAVICE IN ODGOVORNOSTI POOBLAŠČENIH OSEB

44. člen

Pravne osebe javnega in zasebnega prava določijo naloge in organizacijo računovodstva ter pravice in odgovornosti pooblaščenih oseb za razpolaganje z materialnimi in finančnimi sredstvi z internim aktom.

XIV. RAČUNOVODSKI NADZOR

45. člen

Računovodski nadzor podatkov v internem aktu določijo pravne osebe javnega prava in pravne osebe zasebnega prava v skladu s predpisi in v skladu s pravili skrbnega računovodenja (PSR 7 – Računovodsko nadziranje).

XV. KAZENSKE DOLOČBE

46. člen

(1) Z globo od 3.000 eurov do 15.000 eurov se kaznuje za prekršek odgovorna oseba uporabnika proračuna, občine, ZPIZ in ZZZS, če:

1. ne uredi v internem aktu načina sestavljanja knjigovodskih listin, vrste knjigovodskih listin, odgovornosti za sestavo, gibanje in nadzor knjigovodskih listin ter njihovega hranjenja (5. člen);
2. ne vodi glavne knjige po sistemu dvostavnega knjigovodstva ter ne upoštevajo bruto načela izkazovanja poslovnih dogodkov v skladu s določbami 8. člena tega zakona;
3. ne zagotovi ločenega spremljanja in prikaza izida poslovanja s sredstvi pridobljenimi za opravljanje javne službe od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi od prodaje proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu (10. člen);
4. računovodski izkazi ne prikazujejo stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev, prihodkov in drugih prejemkov, odhodkov in drugih izdatkov ter presežka oziroma primanjkljaja, v skladu z zakonom (tretji odstavek 19. člena) ter v skladu s 23. členom zakona;
5. ne hrani knjigovodskih listin in poslovnih knjig v skladu s 24. členom tega zakona;
6. ne vrednoti postavk v poslovnih knjigah in računovodskih izkazih, v skladu s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi oziroma SRS, če ni s tem zakonom ali podzakonskimi akti določeno drugače (25. člen);
7. ne uskladi stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom (prvi odstavek 30. člena);

8. ne uskladi obveznosti in terjatev v skladu s določbami prvega odstavka 31. člena tega zakona;

9. če v roku ne predloži letnega poročila ministru, pristojnemu za finance, županu oziroma na AJPES (43. člen);

10. ne določijo nalog in organizacije računovodstva ter pravice in odgovornosti pooblaščenih oseb z internem aktom (44. člen);

11. ne določijo računovodski nadzor podatkov v internem aktu (45. člen)

47. člen

(1) Organ, pristojen za izrekanje glob in ugotavljanje prekrškov, storjenih po tem zakonu, je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna.

(2) Postopek o prekršku vodi in o njem odloča pooblaščen uradna oseba urada Republike Slovenije za nadzor proračuna, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja prekrške in na njegovi podlagi sprejetih predpisih.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena, je AJPES prekrškovni organ, ki nadzira izvajanje 43. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na predložitev letnih poročil na AJPES.

XVI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

48. člen

(1) Tretji odstavek 13. člena in prvi odstavek 38. člena tega zakona se pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih državnega proračuna in javnih skladih, prvič uporabita 1. januarja 2022.

(2) Do 31. decembra 2021 se za vodenje poslovnih knjig pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih državnega proračuna in javnih skladih ter za pripravo letnega poročila blagajn javnega financiranja in javnih skladov uporablja tretji odstavek 15. člena Zakona o računovodstvu (Uradni list Republike Slovenije, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06-ZUE).

49. člen

(1) Minister, pristojen za finance izda predpise iz prvega odstavka 11. člena, drugega odstavka 13. člena, petega odstavka 19. člena, drugega odstavka 31. člena in prvega odstavka 36. člena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Do izdaje podzakonskih predpisov se uporabljajo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 - ZUE), če niso v nasprotju s tem zakonom.

50. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o računovodstvu (Uradni list Republike Slovenije, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06-ZUE), razen tretjega odstavka 15. člena, ki se uporablja do 31. decembra 2021.

51. člen

(1) Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja naslednjega leta, od leta, ko je bil objavljen.

OBRAZLOŽITVE ČLENOV ZR

1. člen:

Z določbo prvega člena se opredeljuje področje, ki ga predlagani zakon ureja ter pravne osebe, za katere bo predlagani zakon veljal. Zakon ureja vodenje poslovnih knjig ter izdelavo letnih poročil za blagajne javnega financiranja, uporabnike proračunov in pravne osebe javnega prava, ki niso uporabniki proračunov.

V tem členu se tudi navaja, da se določbe zakona nanašajo na pravne osebe zasebnega prava, ki ne vodijo poslovnih knjig na podlagi zakona, ki ureja gospodarske družbe, zakona, ki ureja gospodarske javne službe in zakona, ki ureja društva. Zakon pa jih napotuje na uporabo Slovenskih računovodskih standardov (SRS), ki jih izdaja Slovenski inštitut za revizijo.

2. člen

Člen določa vsebino izrazov, ki so uporabljeni v tem zakonu.

3. člen

Z določbo tretjega člena se določa hierarhija predpisov, ki so jo pravne osebe javnega prava, pri vodenju poslovnih knjig in pripravi letnih poročil, dolžne upoštevati. Upoštevajoč hierarhijo predpisov je najpomembnejši zakon, podzakonski akti, sprejeti na njegovi podlagi, kar pa ni določeno tu, se uporabljajo SRS ter Pravila skrbnega računovodenja (PSR).

4. člen

V tem členu je opredeljena odgovornost za sestavo knjigovodskih listin. Podana je definicija knjigovodske listine. Knjigovodska listina je dokument iz katerega mora biti razviden nastali poslovni dogodek tako po vsebini kot tudi po času in kraju njegovega nastanka. Za vsako knjigovodsko listino, sestavljeno pri pravni osebi, se imenuje odgovorna oseba, ki je odgovorna za njeno resničnost in verodostojnost. Poleg tega pa je kot knjigovodska listina pripoznan tudi elektronski zapis podatkov.

5. člen

Ta člen nalaga pravni osebi, da z internim aktom (pravilnikom o računovodstvu), glede na svoj delokrog opravil in organizacijo dela, podrobno predpiše vrste knjigovodskih listin, ki jih bo pri svojem poslovanju sestavljala, vrste poslovnih knjig, ki jih bo vodila za svoje poslovanje ter odgovornost za sestavo, gibanje in kontrolo knjigovodskih listin ter njihovo hranjenje.

6. člen

Člen opredeljuje poslovne knjige kot javne listine, določa jezik, valuto in obdobje, v katerem oziroma v kateri in za katerega, se poslovne knjige vodijo.

7. člen

V členu so opredeljene poslovne knjige, ki so jih pravne osebe dolžne voditi. Pravne osebe morajo obvezno voditi glavno knjigo ter pomožne knjige. Kot pomožne knjige, ki se morajo obvezno voditi, so opredeljene: blagajniški dnevnik, register neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, knjiga terjatev do kupcev in knjiga obveznosti do dobaviteljev.

8. člen

Ta člen določa sistem oziroma način vodenja glavne knjige. Le-ta se vodi na podlagi sistema dvostavnega knjigovodstva. To pomeni, da se na kontih v knjigovodskih evidencah zajemajo vsa sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki, pri čemer vsak poslovni dogodek prikazuje istočasno in v istem znesku na debetni strani enega in na kreditni strani drugega konta.

V drugem odstavku tega člena je določeno, da morajo pravne osebe vrednosti poslovnih dogodkov knjižiti v polni oziroma bruto višini ter se tako ne smejo opravljati medsebojna poračunavanja. Tudi v primeru, ko pride do pobota plačila, se pobota le plačilo samo, ne pa tudi evidentiranje nastalih poslovnih dogodkov v poslovnih knjigah. Ti se na podlagi knjigovodskih listin evidentirajo v polnih zneskih.

9. člen

V prvem odstavku tega člena je določeno, da poslovne knjige vodijo vsi neposredni uporabniki državnega proračuna, čeprav niso pravne osebe. Na koncu leta na podlagi podatkov iz poslovnih knjig pripravijo tudi bruto bilanco. Letno poročilo pa je skupno, samo za blagajno javnega financiranja, torej državni proračun.

Občina vodi skupne poslovne knjige in pripravlja skupno letno poročilo za občinski proračun. Podatki o sredstvih in obveznostih do virov sredstev, prihodkih oz. prejemkih ter odhodkih oziroma izdatkih, za posamezne nosilce nalog občine (občinske organe, občinsko upravo, skupne občinske uprave in ožje dele občin), so zajeti v poslovnih knjigah občinskega proračuna, podatki o sredstvih in obveznostih do virov sredstev, prihodkih ter odhodkih, pa so zajeti v poslovnih knjigah, po posameznih stroškovnih mestih.

10. člen

Člen določa obveznost ločenega spremljanja poslovanja in prikaza izida poslovanja s sredstvi, pridobljenimi za opravljanje javne službe (sredstva javnih financ in druga sredstva za opravljanje javne službe) od poslovanja s sredstvi, pridobljenimi s prodajo proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu. Poslovne knjige morajo omogočiti tudi ocenjevanje namenskosti, gospodarnosti in učinkovitosti porabe vseh sredstev.

11. člen

Predlagani zakon se bo uporabljal tako za pravne osebe javnega prava kot tudi za nekatere pravne osebe zasebnega prava. Zato je v tem členu razdeljena pristojnost izdajanja podzakonskih predpisov. Minister pristojen za finance izda za pravne osebe javnega prava predpis, v katerem predpiše enotni kontni načrt. Za pravne osebe zasebnega prava pa Slovenski inštitut za revizijo predpiše enotni kontni okvir.

12. člen

Določba definira katere podatke pravne osebe lahko zajemajo v zunajbilančnih evidencah. To lahko le v primeru, če obravnavani poslovni dogodki ne vplivajo na postavke v bilanci stanja ali izkazu prihodkov in odhodkov oziroma ob svojem nastanku še nimajo narave bilančnih postavk, vendar so pa pomembni za ocenjevanje uporabljanja tujih sredstev, za morebitne prihodnje obveznosti, nadziranje postopkov poslovanja in informiranje.

13. člen

V tem členu je opredeljeno merjenje, razčlenjevanje in priznavanje prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov. Za uporabnike enotnega kontnega načrta je merjenje in razčlenjevanje opredeljeno v predpisu, ki ga izda minister pristojen za finance. Priznavanje prihodkov in odhodkov pa je opredeljeno že v predlogu tega zakona.

V tretjem odstavku tega člena je navedeno kot osnovno načelo pri priznavanju prihodkov in odhodkov računovodsko načelo nastanka poslovnega dogodka oz. načelo fakturirane realizacije. Le-to načelo se je doslej uporabljalo pri posrednih proračunskih uporabnikih (javnih zavodih in javnih agencijah), medtem, ko je bilo osnovno načelo pri neposrednih proračunskih uporabnikih, socialnih skladih in javnih skladih, načelo denarnega toka. Načelo nastanka poslovnega dogodka se bo začelo uporabljati s 1.1. 2022. Razlog prehodnega obdobja je dokončna odločitev o morebitnem prehodu na EPSAS – Evropske računovodske standarde v javnem sektorju, ki so predmet razprav v okviru Task Force EPSAS Standards, ustanovljene v okviru Eurostata. Razprava o uvedbi EPSAS za javni sektor, da ali ne, se odvija že od leta 2014 v okviru zgoraj omenjene Task Force in predvideva srednjeročno obdobje, s katerim bi se v primeru odločitve, da se standardi sprejmejo in veljajo za vse EU članice, le-ti uvedejo z letom 2020, čeprav se časovnica malce zamika. Odločitev o obvezni uporabi EPSAS bo mogoče znana že v letu 2016 ?!

Poleg tega je potrebno pripraviti spremembe in dopolnitve podzakonskih predpisov, izdelati celotne poslovne procese, ki bodo podlaga za izgradnjo ustrezne IT podpore tako pri vseh blagajnah javnega financiranja, kot tudi pri javnih skladih. Izpeljati bo potrebno dodatna izobraževanja za računovodje.

V četrtem odstavku tega člena je predpisano, da se prihodki in drugi prejemki ter odhodki in drugi izdatki uporabnikov enotnega kontnega načrta merijo in razčlenjujejo tudi po načelu denarnega toka. Pri oblikovanju določbe tega odstavka se je sledilo določbam predloga zakona o javnih financah, v katerem je podrobno opredeljeno načelo denarnega toka, za potrebe priprave zaključnih računov blagajn javnega financiranja ter za evidenčno knjiženje pri posrednih uporabnikih proračunov. Načelo denarnega toka se bo ohranilo tudi v bodoče, ker bodo tudi sprejeti oz. veljavni proračuni še vedno temeljili na načelu denarnega toka in se bo torej načelo denarnega toka upoštevalo tudi pri izvrševanju proračunov.

14. člen

Določba ureja izkazovanje prihodkov, ki mora biti ločeno glede na posamezno vrsto dejavnosti na katero se prihodki nanašajo, torej ali gre za opravljanje javne službe ali gre za opravljanje prodaje blaga in storitev na trgu. Morebitni prihodki iz naslova donacij se vštevajo med namenske prihodke javne službe.

15. člen

Tudi na strani odhodkov je potrebno zagotavljati ločeno izkazovanje oziroma spremljanje odhodkov, glede na vrsto dejavnosti, na katero se nanašajo: iz naslova opravljanja javne službe ter iz naslova prodaje proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu.

16. člen

Ta člen določa, da pravne osebe, ki se financirajo iz sredstev javnih financ, ne smejo vzpostavljati rezervacij z vnaprejšnjim vračunavanjem stroškov. To pomeni, da rezervacije lahko vzpostavijo le posredni proračunski uporabniki in še to le iz sredstev pridobljenih s prodajo proizvodov oziroma blaga in storitev na trgu, ne pa tudi iz sredstev javnih financ.

17. člen

Člen določa ugotavljanje poslovnega izida, ki je razviden iz poslovnih knjig in letnega poročila. V računovodskih izkazih pravnih oseb se lahko prikaže presežek prihodkov nad odhodki oziroma presežek odhodkov nad prihodki. Presežek se razporeja oziroma primanjkljaj krije v skladu s področnim zakonom oziroma odločitvijo ustanovitelja pravne osebe.

18. člen

Člen določa osnovno vsebino letnega poročila. Letno poročilo je širši pojem, ki zajema: računovodsko poročilo in poslovno poročilo. Ta člen velja tako za pravne osebe javnega kot zasebnega prava.

V drugem odstavku je določeno, da se letno poročilo pripravlja za poslovno leto, ki je enako koledarskemu letu.

V tretjem odstavku je določeno, da izjemoma pravne osebe pripravijo letna poročila tudi med letom in sicer ob statusnih spremembah, prenehanju ali kakšnih drugih primerih, določenih z zakonom. Pravne osebe morajo najkasneje v dveh mesecih po statusni spremembi ali drugih spremembah, oddati letno poročilo pristojnim organom (AJPEs).

V četrtem odstavku je določeno, da mora letno poročilo sprejeti pristojni organ pravne osebe javnega ali zasebnega prava oziroma ustanovitelja, če je z zakonom ali aktom o ustanovitvi tako določeno.

V petem odstavku je določeno, da letno poročilo oziroma njegove sestavne dele podpiše odgovorna oseba pravne osebe javnega ali zasebnega prava.

19. člen

Ta člena veljata samo za pravne osebe javnega prava. V prvem odstavku tega . člena so določeni sestavni deli računovodskega poročila.

V drugem odstavku je določeno, da so ne glede na prvi odstavek, sestavni del računovodskih izkazov tudi izkazi po načelu denarnega toka, ki se nanašajo na prihodke in druge prejemke ter odhodke in druge izdatke, finančne terjatve in naložbe ter financiranje, ter pojasnila k tem izkazom.

V tretjem odstavku je določeno, je obvezno izkazati sredstva in obveznosti do virov sredstev ter rezultate poslovanja za obdobje enega leta. Primerjalno se izkažejo tudi podatki za preteklo leto.

V četrtem odstavku je določena vsebina računovodskih izkazov, ki prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev, prihodkov in drugih prejemkov ter odhodkov in drugih izdatkov, prikazujejo pa tudi podatke o presežku oziroma primanjkljaju.

V petem odstavku je ministru dano pooblastilo, da za uporabnike enotnega kontnega načrta določi podrobnejšo vsebino, členitev in obliko računovodskega poročila.

20. členu

V tem členu je določeno poslovno poročilo, kot poročilo o doseženih ciljih in rezultatih ter poročilo o realizaciji proračuna oziroma finančnega načrta posamezne blagajne javnega financiranja in posrednih uporabnikov proračunov. Tudi ta člen velja samo za pravne osebe javnega prava.

21. člen

V tem členu je predpisano, samo za pravne osebe javnega prava, da izkazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31.12. – v računovodskem izkazu - v bilanci stanja, ter da ugotavljajo prihodke in odhodke, presežek oziroma primanjkljaj v obdobju od 1.1. do 31.12. koledarskega leta, v računovodskem izkazu prihodkov in odhodkov.

22. člen

Določba definira osnovo za izdelavo premoženjskih bilanc, ki so predpisane z zakonom, ki ureja javne finance. Poleg podatkov iz bilance stanja so to predvsem podatki iz bruto bilanc ter poslovnih knjig, ki zagotavljajo dodatne analitične podatke za potrebe konsolidacije. Dodana je obrazložitev, da se premoženjsko bilanco sestavlja na podlagi zakona, ki ureja javne finance.

23. člen

Ta člen velja samo za pravne osebe zasebnega prava.

V členu so določeni sestavni deli računovodskega poročila in poslovnega poročila za pravne osebe zasebnega prava. Slovenskemu inštitutu za revizijo je dano pooblastilo, da določi podrobnejšo vsebino, členitev in obliko letnega poročila.

24. člen

Člen določa hranjenje knjigovodskih listin in poslovnih knjig. Pri oblikovanju tega člena smo sledili določbam o hranjenju knjigovodskih listin in poslovnih knjig v slovenskih računovodskih standardih, le da smo knjigovodske listine, na podlagi katerih se plačujejo dajatve dodali določbo, da jih je potrebno hraniti v skladu s predpisi, ki urejajo obdavčenje.

25. člen

Ta člen velja samo za pravne osebe javnega prava.

Člen določa vrednotenje posameznih računovodskih kategorij, kot so neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva, zaloge, finančne naložbe, terjatve in naložbe, ki v nekaterih kategorijah popolnoma sledijo določbam slovenskih računovodskih standardov. Ta člen določa vrednotenje posameznih ekonomskih kategorij ob začetnem pripoznanju.

26. člen

Člen določa kaj se šteje za drobni inventar. Za drobni inventar se štejejo v skladu z slovenskimi računovodskimi standardi pisarniški pripomočki, okrasni predmeti, drobno orodje, ločljiva embalaža in podobno.

27. člen

Določba tega člena ureja vrednotenje tujih plačilnih sredstev na dan na katerega se nanaša bilanca stanja.

28. člen

Določba ureja najmanjšo vrednost po kateri morajo biti vrednotene plemenite kovine in predmeti iz takih kovin.

29. člen

Ta člen velja samo za pravne osebe zasebnega prava, ki morajo vrednotiti postavke v poslovnih knjigah in računovodskih izkazih na podlagi določb SRS.

30. člen

Člen velja tako za pravne osebe javnega kot zasebnega prava.

Člen ureja obvezno usklajevanje stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev, izkazanim v poslovnih knjigah, z dejanskim stanjem, ki se ugotovi s popisom.

V drugem odstavku tega člena je predvidena izjema: FURS zaradi ogromnega števila podatkov o terjativah in obveznostih, ki jih evidentira na podlagi zakona, ki ureja delovanje FURS, lahko opravi inventuro na podlagi uporabe priznanih matematično-statističnih metod, ki temeljijo na tehnikah vzorčenja in izražajo oceno, kot dober približek fizičnemu popisu dejanskega stanja. Ta dikcija je privzeta iz Zakona o gospodarskih družbah, ki to dovoljuje velikim podjetjem.

31. člen

V tem členu je ministru pristojnemu za finance dano pooblastilo, da predpiše način in roke za izvedbo obvezne uskladitve obveznosti in terjatev.

32. člen

V členu je določeno, da ne glede na 30. člen tega zakona, ki določa, da morajo pravne osebe izvesti letni popis sredstev in obveznosti do virov sredstev vsako leto, lahko pravne osebe določena sredstva popišejo v obdobju, ki je daljše od enega leta, vendar ne sme biti daljše od pet let. Gre predvsem za predmete zgodovinske in kulturne vrednosti.

33. člen

Člen velja samo za pravne osebe javnega prava.

Pravne osebe opravijo popis po stanju na dan 31. decembra. Trajanje popisa samega časovno v zakonu ni določeno, to se uredi v internem aktu pravne osebe.

Določba uvaja možnost, da se določena sredstva popišejo med letom, kar uredi pravna oseba v internem aktu. Med letom se ne morejo popisati denarna sredstva ter terjatve in obveznosti.

34. člen

Prvi odstavek člena določa, da mora poročilo o popisu obravnavati pristojni organ pravne osebe javnega prava ter odločiti o načinu odpisa primanjkljajev, knjiženju presežkov, odpisu neplačanih in zastaranih terjatev, ipd, v skladu z aktom o ustanovitvi.

Člen v drugem odstavku določa, da podrobnejša navodila za popis predpiše odgovorna oseba pravne osebe. Določba se nanaša tako za pravne osebe javnega prava kot pravne osebe zasebnega prava.

35. – 39. člen

Določbe teh členov določajo način rednega odpisa in pogoje izrednega odpisa. Predvideno je, da za pravne osebe javnega prava stopnje in način rednega odpisa določi minister pristojen za finance in veljajo za vse pravne osebe javnega prava. Za izredni odpis je potrebno predhodno pridobiti soglasje organa upravljanja, ustanovitelja pa le, če je tako predvideno v ustanovitvenem aktu.

Za pravne osebe zasebnega prava pa se redni in izredni odpis opravi v skladu s SRS.

Določeno je tudi, da se odpis sredstev, ki so v lasti pravnih oseb javnega prava vrši kot popravek vrednosti sredstva v breme prihodkov, kot strošek amortizacije. Stroški amortizacije se morajo prikazovati ločeno pri tistih pravnih osebah javnega prava, ki pridobivajo prihodke tudi na trgu s prodajo blaga in storitev. Za drobni inventar je predvideno, da se odpiše v celoti takoj ob nabavi.

40. člen

Za pravne osebe javnega prava je v 26. členu tega zakona določeno glede začetnega vrednotenja oziroma pripoznavanja sredstva oziroma obveznosti, v poslovnih knjigah. S tem členom je dana možnost, da se prvotno ugotovljena vrednost lahko spremeni oziroma da se sredstvo prevrednoti na novo vrednost v skladu s predpisi, ki jih izda minister oziroma v skladu s SRS.

Pravne osebe zasebnega prava prevrednotujejo sredstva in obveznosti v skladu s SRS.

41. člen

Člen določa, da se finančno poslovanje opravlja v skladu s predpisi in s splošnimi načeli finančnega poslovanja.

Člen določa, da se mora plačilni promet za pravne osebe opravljati kot brezgotovinski promet in poteka preko računov pri pooblašteni organizaciji za plačilni promet. Za proračun in proračunske uporabnike je pooblaščen organizacija za plačilni promet, na osnovi zakona, ki ureja plačilni promet, Uprava Republike Slovenije za javna plačila (UJP). Pravne osebe zasebnega prava pa lahko pooblaščen organizacijo za plačilni promet prosto izberejo.

42. člen

Člen določa, da pravna oseba v internih aktih opredeli oziroma podrobneje določi finančno poslovanje in opredeli vrste poslov za opravljanje plačilnega prometa z gotovino.

43. člen

Določbe tega člena urejajo predlaganje in pošiljanje letnega poročila (računovodskega in poslovnega poročila), predvsem pa roke predlaganja letnih poročil in sicer za:

- neposredne uporabnike državnega proračuna, ki morajo najkasneje do 5. marca posredovati ministru za finance podatke in pojasnila, potrebne za pripravo računovodskega poročila. Računovodsko poročilo se bo pripravilo kot celota za državni proračun – kot blagajno javnega financiranja, neposredni uporabniki pa pripravijo bruto bilance. Letno poročilo za državni proračun bo konsolidirano računovodsko poročilo in zbimo poslovno poročilo, na podlagi podatkov od neposrednih uporabnikov državnega proračuna. Le-tega pripravi Ministrstvo za finance. Računovodsko poročilo posreduje na AJPES najkasneje do 15.3. tekočega leta za preteklo leto, poslovno poročilo pa najkasneje do 31.3.
- letno poročilo za občinski proračun – blagajno javnega financiranja pripravi občina za celoto. Roki oddaje na AJPES so enaki kot v prvi alineji.
- sklada socialnega zavarovanja (ZPIZ in ZZZS) morata posredovati na AJPES letno poročilo za preteklo leto, ki mora biti sprejeto s strani pristojnega organa, najkasneje do 28.2. tekočega leta.
- posredni uporabniki državnega proračuna morajo posredovati na AJPES letno poročilo za preteklo leto, ki mora biti sprejeto s strani pristojnega organa, najkasneje do 28.2. tekočega leta ter pristojnemu ministrstvu. Za posredne uporabnike občinskega proračuna velja vse enako, le da namesto ministrstvu pošljejo letno poročilo še županu.
- pravne osebe javnega prava, ki niso proračunski uporabniki (npr. zbornice) ter pravne osebe zasebnega prava (npr. zasebni vrtci, zasebne ustanove, politične stranke, sindikati, verske skupnosti, ipd) dostavijo letno poročilo, sprejeto s strani pristojnega organa, na AJPES do 28.2. tekočega leta za preteklo leto.

44. člen

Določba tega člena zavezuje pravne osebe javnega in zasebnega prava, da morajo v svojem internem aktu urediti naloge in organizacijo računovodstva ter pravice in odgovornosti pooblaščenih oseb, za razpolaganje z materialnimi in finančnimi sredstvi.

45. člen

V členu je določeno, da računovodski nadzor podatkov uredijo pravne osebe javnega in zasebnega prava v skladu s predpisi in računovodskimi standardi ter PSR.

46. člen

Člen določa oblike prekrškov, subjekte, ki so za njih odgovorni ter višino globe, s katero se kaznujejo. Tako se za prekršek kaznujejo odgovorne osebe posamezne pravne osebe, ki je zavezana k spoštovanju določil tega zakona.

47. člen

V tem členu je določen prekrškovni organ, ki je Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna. Samo v delu, ki se nanaša na predložitev računovodskih izkazov pravnih oseb na AJPES, pa je prekrškovni organ tudi AJPES.

48. člen

Ta člen določa prehodno obdobje, ki je potrebno pred uvedbo načela nastanka poslovnega dogodka tudi pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih državnega proračuna ter javnih skladih, ki bodo do takrat vodili poslovne knjige le po načelu denarnega toka. V tem členu je določeno, da se tretji odstavek 15. člena sedaj veljavnega Zakona o računovodstvu, ki določa načelo denarnega toka, uporablja za pripravo letnega poročila blagajn javnega financiranja ter javnih skladov, do vključno priprave letnega poročila za leto 2021.

Prehodno obdobje je določeno tudi za način izkazovanja odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev, pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih proračuna države ter javnih skladih. To pomeni, da se amortizacija kot odpis nabavne vrednosti osnovnih sredstev, ne bo evidentirala kot odhodek vse do konca leta 2021. Odpis oz. popravek vrednosti osnovnih sredstev se bo izkazoval v breme vira sredstev (na kontih stanja).

49. člen

Člen določa, da mora minister, pristojen za finance, izdati podzakonske akte iz 11., 13., 19., 31. in 36. člena tega zakona v roku 6. mesecev po uveljavitvi tega zakona. Vsi podzakonski akti se bodo sprejeli na novo, saj se bodo morali sklicevati na nov zakon. Določbe, ki se nanašajo na uveljavitev načela nastanka poslovnega dogodka tudi za blagajne javnega financiranja in javne sklade, se bodo sprejele v teku trajanja prehodnega obdobja, vendar najkasneje do 31. decembra 2020. Prehodno obdobje je potrebno, da se tudi v skladu z morebitno sprejetimi evropskimi računovodskimi standardi za javni sektor (EPSAS) oblikujejo in pripravijo vsebinske rešitve, izrišejo vsi ustrezni postopki, da se novim vsebinskim rešitvam prilagodijo ustrezne aplikacije za vodenje poslovnih knjig pri blagajnah javnega

financiranja in javnih skladih ter izvede dodatno izobraževanje računovodij pri teh pravnih osebah javnega prava, ki bodo morale po novem zagotavljati tudi knjiženje poslovnih dogodkov v poslovne knjige tako po načelu nastanka poslovnega dogodka kot tudi po načelu denarnega toka.

Člen nadalje določa, da se do izdaje novih podzakonskih predpisov, na podlagi tega zakona, uporabljajo podzakonski predpisi, izdani na podlagi Zakona o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), le če niso v nasprotju z novim zakonom.

50. člen

Člen določa, da z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakona o računovodstvu (Ur.l. RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), razen tretjega odstavka 15. člena, ki se bo uporabljal še do konca prehodnega obdobja, to je do 31. decembra 2021 in to samo pri blagajnah javnega financiranja, neposrednih uporabnikih državnega proračuna ter javnih skladih.

51. člen

Člen določa, da ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, vendar se začne uporabljati s 1. januarjem naslednjega leta, od leta njegove objave v Uradnem listu RS.

PODZAKONSKI PREDPISI NA PODLAGI NOVEGA ZAKONA O RAČUNOVODSTVU (ZR), 2016

I.

Naslov pravilnika: Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava

Pravna podlaga: prvi odstavek 11. člena ZR

II.

Naslov pravilnika: Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava

Pravna podlaga: drugi odstavek 13. člena ZR

III.

Naslov pravilnika: Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava

Pravna podlaga: peti odstavek 19. člena ZR

IV.

Naslov pravilnika: Pravilnik o načinu in stopnjah rednega odpisa neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev

Pravna podlaga: prvi odstavek 36. člena ZR

V.

Naslov pravilnika: Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti

Pravna podlaga: drugi odstavek 31. člena ZR